

УДК 65.012.25

О. В. СИРОМ'ЯТНИКОВА**ЕФЕКТИВНІСТЬ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ**

Ефективна діяльність суб'єктів господарювання в довгостроковій і середньостроковій перспективі визначається рівнем їх інвестиційної активності. Інвестиції стають підґрунтям для прискорення науково-технічного прогресу, здійснення політики розширеного відтворення, стимулювання розвитку галузей національної економіки, вирішення соціальних і екологічних проблем та ін. Визначено, що одним з найбільш ефективних інструментів управління інвестиційною діяльністю є бізнес-планування, яке потребує комплексного підходу до оцінки його ефективності.

Ключові слова: бізнес-план, бізнес-планування, ефективність, інвестиційний проект, оцінка ефективності інвестиційного проекту.

Эффективная деятельность субъектов хозяйствования в долгосрочной и среднесрочной перспективе определяется уровнем их инвестиционной активности. Инвестиции становятся основой для ускорения научно-технического прогресса, осуществления политики расширенного воспроизводства, стимулирования развития отраслей национальной экономики, решения социальных и экологических проблем и др. Определено, что одним из наиболее эффективных инструментов управления инвестиционной деятельностью является бизнес-планирование, которое требует комплексного подхода к оценке его эффективности.

Ключевые слова: бизнес-план, бизнес-планирование, эффективность, инвестиционный проект, оценка эффективности инвестиционного проекта.

The effective activity of business entities in the long-term and medium-term perspective is determined by the level of their investment activity. Investments become the basis for accelerating scientific and technical progress, implementing the policy of expanded reproduction, stimulating the development of national economic sectors, solving social and environmental problems, etc. Business planning of an investment project is necessary for successful investment attraction and is one of the most effective instruments for managing investment activity. When drawing up a business plan for economic entities of each specific industry, it is necessary to approach individually. This will determine the formulation of the purpose of developing a business plan, the characteristics of its structure, the composition, number and content of sections. Only simultaneous use of static, dynamic and alternative methods for evaluating the effectiveness of investment projects will allow to obtain a reliable estimate of investment business planning and to fully assess the factors influencing the investment project and the effect of its implementation. The shortcomings of the existing methods indicate the need for their adaptation to the conditions of economic management of the national economy.

Key words: business plan, business planning, efficiency, investment project, evaluation of the effectiveness of the investment project.

Вступ. У сучасних умовах господарювання інвестиції виступають запорукою технічного прогресу, структурного зрушення в усіх галузях національної економіки, підвищення якісних показників функціонування та розвитку суб'єктів господарювання та, як наслідок, забезпечують умови для запобігання кризовим явищам або виходу з економічної кризи.

Відмінною рисою підприємництва в сучасних умовах є поступовий перехід від нецивілізованих форм ведення бізнесу до міжнародних з використанням методів і засобів бізнес-планування. Зважаючи на загострення конкурентної боротьби в бізнесі, бізнес-планування інвестиційних проектів виступає важливим елементом розвитку підприємницької діяльності. Розробка і реалізація бізнес-плану у світовій практиці виступає основою не тільки для оцінки перспективності новостворюваних суб'єктів господарювання, а й для вже діючих у вигляді проектів по впровадженню інноваційних технологій, продуктів, послуг і видів робіт, які підвищують ефективність господарської діяльності.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження інвестиційних процесів в економіці зумовлена тим, що саме інвестування є ключовим елементом ефективного функціонування суб'єктів господарювання та економічного зростання держави. Так, обсяг капітальних інвестицій за січень–вересень 2017 р. збільшився на 26,9 % (за аналогічний період 2016 р. – на 16,4 %) і склав 259,55 млрд грн. В той же час, обсяг іноземних капітальних інвестицій в Україну у січні-вересні 2017 р. склав 4,79 млрд грн., що в

1,3 рази менше, ніж за аналогічний період 2016 р. [1]. Проблемою залишається і те, що головним джерелом фінансування капітальних інвестицій є власні кошти підприємств – 72,7%. Низький рівень зовнішніх інвестицій, в т.ч і іноземних, зумовлений не тільки проблемами забезпечення сприятливого інвестиційного клімату, а і тим, що недостатньо уваги приділяється бізнес-плануванню інвестиційних проектів та методам оцінки їх економічної ефективності, адаптованим до умов національної економіки.

Ефективне здійснення інвестиційної діяльності вимагає глибоких знань теорії і практичних навичок прийняття обґрунтованих управлінських рішень в області бізнес-планування, яке повинно враховувати як інтереси інвесторів, так і інтереси господарюючих суб'єктів. Так, потребує обґрунтування інвестиційна стратегія, вибір її ефективних напрямків, програма реального інвестування і формування збалансованого портфеля фінансових інвестицій [2].

Необхідно детально розглянути всі аспекти інвестиційного проекту (реконструкції, розширення або нового будівництва чи виробництва), вивчити наслідки можливих запланованих напрямків маркетингу, функціональних стратегій, а також визначити в яких обсягах будуть необхідні ресурси – людські, природні та фінансові.

Однак, для багатьох підприємств національної економіки різних за видами економічної діяльності реалізація такого комплексу в умовах необмежених потреб і обмежених ресурсів виступає складною проблемою. Тому необхідна комплексна оцінка

ефективності бізнес-планів інвестиційних проектів з використанням різних підходів, які передбачають визначення переваг і недоліків проекту за їх сукупністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання проблематики бізнес-планування інвестиційних проектів з урахуванням економічної ситуації розглядали у наукових працях такі вчені: І. Бланк, О. Губанова, Л. Новик, С. Покропивний та ін. Питання, пов'язані з оцінкою ефективності інвестиційних проектів, висвітлюється у працях вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів: Г. Бірманна, В. Бочарова, П. Віленського, В. Гриньової, А. Маршалла, В. Шеремета та багатьох інших [2–4].

Узагальнюючи дослідження вчених, можна зробити висновок, що, незважаючи на проведені дослідження з інвестиційної тематики, проблеми щодо оцінки ефективності залишаються через постійні зміни умов інвестування. Цей факт підтверджує необхідність подальших наукових досліджень ефективності бізнес-планування інвестиційних проектів та їх оцінки з метою залучення реальних капіталовкладень, які стануть запорукою модернізації української економіки.

Також, слід зазначити, що у проведених дослідженнях питань бізнес-планування найчастіше переважає загальний підхід до складання бізнес-плану, але для кожної конкретної галузі необхідно підходити індивідуально, що визначить формулювання мети розробки бізнес-плану, характеристику його структури, складу, кількості і змісту розділів. Внаслідок цього визначення ефективності бізнес-планування інвестиційного проекту на підприємствах різних видів економічної діяльності здійснюється непослідовно і недостатньо повно, тобто відсутній комплексний підхід до вирішення даної проблеми. Також слід зазначити, що всі ці проблемні моменти повинні підлягати ретельній адаптації до стану української економіки.

Постановка завдання. Метою дослідження є обґрунтування необхідності використання комплексного підходу до оцінки ефективності бізнес-планування інвестиційних проектів на основі показників, адаптованих до національної економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. В країнах з розвинутою економікою усі інвестиційні проекти описуються за допомогою бізнес-плану. Незважаючи на складність та невизначеність українського бізнес-середовища, підприємці часто нехтують використанням такого важливого інструменту, що найчастіше пов'язано з відсутністю необхідних знань щодо його складання.

Бізнес-план передбачає рішення стратегічних і тактичних задач, що стоять перед суб'єктом господарювання, незалежно від виду його економічної діяльності та виступає не тільки як об'єктивна оцінка його підприємницької діяльності, а і як необхідний інструмент проектно-інвестиційних рішень відповідно до потреб ринку. Бізнес-план включає основні аспекти діяльності господарюючого суб'єкта, результати детального аналізу економічних і організаційних питань, оцінку ризиків, аналізуються проблеми, з якими

вірогідно зіткнутися під час реалізації проекту, і визначаються способи їх вирішення. Таким чином, бізнес-план включає результати пошукової, науково-дослідницької і проектної роботи, на підставі якої партнери, інвестори або кредитори надають інвестиції.

Розробка бізнес-плану потребує врахування інтересів всіх зацікавлених сторін [5]:

- замовника бізнес-плану, який інвестує власний капітал або використовує для цього позиковий;

- державних органів, які відповідно до загальної концепції розвитку визначають потреби та пріоритети в реалізації будівельних проектів, формують проектні завдання, розглядають подані заявки та оформляють пакет документів, планують надходження податків в бюджет та ведуть нагляд за реалізацією проекту;

- підрядних фірм, які проводять деталізацію концепції бізнес-плану, технічні розробки, проектування, складання кошторисної документації, нагляд за будівництвом, монтажем обладнання, запуском технологічного процесу і т.і., здачу об'єкта замовнику;

- споживача, що використовує кінцевий продукт.

Повний бізнес-план інвестиційного проекту також повинен містити для потенційного партнера або інвестора результати маркетингових досліджень, обґрунтування стратегії входження на ринок та передбачувані фінансові результати.

На відміну від бізнес-плану інвестиційного проекту, бізнес-план суб'єкта господарювання містить докладну інформацію про перспективи розвитку на майбутній період для власників (ради директорів або зборів акціонерів) із зазначенням бюджету і основних показників господарської діяльності для обґрунтування розміру інвестицій або інших ресурсів.

Основні прийняті в світі методики написання бізнес-планів розроблені під егідою UNIDO (United Nations Industrial Development Organization), згідно з якими бізнес-план повинен складатися з розділів, наведених в табл. 1. Іноземні інвестори вимагають здійснювати розрахунки саме за їх методикою.

Також свої методики та стандарти бізнес-планування мають такі організації як ЄБРР, СБРР, ТАСІС [6]. За своїм складом найбільш вичерпним в інвестиційних колах вважається зміст бізнес-плану, який розроблений українською інвестиційно-проектною компанією BFM Group Ukraine. Міністерство економіки України в 2006 р. затвердило методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств [8].

На основі бізнес-планів інвестиційних проектів проводиться оцінка їх економічної ефективності, яка має вирішальне значення і стає підґрунтям прийняття рішень інвестиційного характеру. На ефективність інвестиційної діяльності впливають не тільки фактори зовнішнього середовища, а і фактор часу. Економічна ефективність проекту визначається низкою показників ефективності, що запропоновані в існуючих зарубіжних і вітчизняних методичних рекомендаціях з оцінки ефективності інвестиційних проектів.

Таблиця 1 – Стандарти бізнес-планування UNIDO для інвестиційних проєктів

Назва розділу	Зміст розділу
1. Резюме	Загальна інформація про бізнес-план: суть проєкту, обсяги інвестицій, обсяги власних коштів, терміни реалізації і фінансові показники проєкту
2. Опис галузі та компанії	Загальна інформація про компанію, показники діяльності, кадровий потенціал, структура управління, вироблені товари та послуги, партнерські зв'язки, характеристика галузі та роль компанії в галузі.
3. Опис послуг (товарів)	По кожному виду вироблених товарів і послуг, визначених бізнес-планом, повинна бути представлена інформація: найменування продукції, опис зовнішнього вигляду, призначення та сфера застосування, основні характеристики, конкурентоспроможність, патентоспроможність та авторські права, наявність або необхідність ліцензування, ступінь готовності до випуску і реалізації продукції, наявність сертифікату якості, безпека і екологічність, умови постачання та упаковка, гарантії і сервіс, вимоги до умов експлуатації продукції, способи утилізації.
4. Продаж та маркетинг	Результати проведення маркетингових досліджень, опис ринку та перспективи його розвитку, опис конкурентів, принципи формування ціни на вироблену продукцію, систему розподілу та просування.
5. План виробництва	Розрахунок постійних і змінних витрат в залежності від обсягів виробництва, розрахунок собівартості продукції та відомості про виробничі можливості підприємства.
6. Організаційний план	Опис організаційної структури підприємства та етапів реалізації проєкту, менеджменту і складу технічного персоналу, способів мотивації працівників.
7. Фінансовий план	Основні фінансові розрахунки, калькуляція собівартості та кошторис витрат на проєкт, опис джерел фінансових коштів, таблиця витрат і доходів, рух готівки. Структура вказаної частини повинна включати: витрати підготовчого періоду, витрати основного періоду, розрахунок надходжень, витрати, пов'язані з обслуговуванням кредитів, податкові платежі, інші надходження та виплати, звіт про прибутки і збитки, грошові потоки, прогнозний баланс.
8. Оцінка ефективності проєкту	Оцінка значимості проєкту, його ефективність і спрямованість. Аналіз чутливості підприємства до зовнішніх чинників.
9. Гарантії та ризики компанії	Опис можливих ризиків та гарантії окупності проєкту.
10. Додатки	Повна інформація про компанію (реєстраційні документи та інше); фотографії, креслення, патентна інформація про продукцію; результати маркетингових досліджень; схеми підприємства та його організаційної структури; фінансово-економічні розрахунки (таблиці, графіки); нормативні документи та законодавчі акти, що підтверджують описані ризики за проєктом

Кінцевим результатом інвестиційного бізнес-планування є очікуваний економічний ефект, який визначає в загальному вигляді ступінь досягнення планових показників, соціально-економічних чи інших цілей. До переходу економіки на сучасні ринкові відносини для оцінки ефективності інвестиційних проєктів використовувалися методи абсолютної і порівняльної економічної ефективності капітальних вкладень, використання яких останнім часом було б некоректним, бо не враховувалися досить вагомі фактори – альтернативні витрати (в той же час амортизація розглядалася як елемент витрат, в результаті чого ефективність інвестиційних рішень занижували); при розрахунках показників ефективності не враховувалась інфляція.

Показники ефективності інвестицій за видом узагальнюючого показника, який виступає в якості критерію економічної ефективності інвестицій, можуть бути абсолютними, відносними та тимчасовими; за методом зіставлення різночасових грошових витрат і результатів – статичними та динамічними. Статичні методи розглядають грошові потоки, що виникають в різні періоди як рівнозначні, не враховуючи фактор часу, тому при бізнес-плануванні їх використання є недоречним.

На відміну від статичних методів в динамічних грошові потоки приводяться до порівняних величин за допомогою дисконтування. Найбільшу складність при

використанні даних методів складає визначення ставки дисконту та прогнозування грошових потоків.

В умовах ринкових відносин найбільшу популярність і визнання отримали підходи до аналізу ефективності інвестиційних проєктів, розроблені двома міжнародними організаціями: Всесвітнім банком (World Bank) та UNIDO (підрозділ ООН з промислового розвитку).

Однак в зарубіжних розробках не враховуються особливості національної економіки такі як:

- досить високий рівень інфляції, темпи змін якої часто не збігаються з динамікою валютних курсів;
- відмінність інфляції по видам продукції і ресурсів з темпами зростання цін на них;
- високий рівень ризику, пов'язаний з реалізацією інвестиційних проєктів;
- можливість одночасного використання в проєкті кількох валют;
- невизначеність вихідної інформації для достовірної оцінки інвестиційних проєктів.

На сьогодні в Україні діють декілька нормативних документів у сфері оцінки економічної ефективності інвестицій [7–10]

Оцінка економічної ефективності інвестиційного проєкту згідно встановленого порядку [7] проводиться за такими критеріями: чиста приведена вартість; внутрішня норма прибутковості; дисконтований період окупності; індекс прибутковості. При цьому, позитивний експертний висновок надається тоді, коли: чиста

приведена вартість позитивна; внутрішня норма прибутковості більша за нормативну ставку дисконту, а індекс прибутковості перевищує 1.

Методичні підходи щодо прогнозування грошових потоків від діяльності підприємства та визначення показників економічної ефективності інвестицій, які наведені в Методичних рекомендаціях з розроблення бізнес-плану підприємств [8], в цілому мають багато спільного з Методичними рекомендаціями з розроблення інвестиційного проекту [9], але є більш докладними. Вони містять врахування ризиків при оцінці економічної ефективності інвестицій, які визначають підвищенням ставки дисконтування на премію за ризик.

В світовій практиці розроблений цілий перелік нових показників для оцінки ефективності інвестиційних проектів, які відносять до альтернативних методів. Ці методи з'явилися внаслідок глобалізації економіки; зміни умов господарювання, зростання ролі інтелектуального капіталу і цінності партнерських відносин, а також повсюдного переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності [4].

У табл. 2 представлені основні методи і показники оцінки ефективності бізнес-планів інвестиційних проектів в економіці.

Таблиця 2 – Основні методи та показники оцінки ефективності бізнес-планів інвестиційних проектів

Назва показника	Визначення показника
Статичні методи в оцінці ефективності інвестиційних проектів	
Термін окупності (PP – Payback Period)	Термін, за який інвестор зможе повернути вкладений в інвестиційний проект капітал
Коефіцієнт ефективності інвестицій (ARR – Accounting Rate of Return)	В умовах планової економіки порівнювався з нормативним коефіцієнтом капітальних вкладень, в ринкових умовах – з процентною ставкою за довгостроковий банківський кредит
Динамічні методи в оцінці ефективності інвестиційних проектів	
Чиста приведена вартість (NPV – Net Present Value)	Різниця (сальдо) між інвестиційними витратами й майбутніми надходженнями, приведеними в еквівалентні умови
Внутрішня норма прибутковості (IRR – Internal Rate of Return)	Максимально допустимий відносний рівень витрат за цим проектом
Індекс рентабельності (прибутковості) (PI – Profitability Index)	Показує ефективність використання капіталу в інвестиційному проекті або бізнес плані
Модифікована внутрішня норма прибутковості (MIRR – Modified Internal Rate Of Return)	Скоригована з урахуванням норми реінвестиції внутрішня норма прибутковості
Дисконтований індекс прибутковості (DPI – Discounted Profitability Index)	За рахунок дисконтування інвестиційних витрат протягом усього терміну реалізації проекту, враховує не тільки одноразові вкладення в першому періоді часу
Дисконтований період окупності (DPP – Discounted Payback Period)	Відображає період, через який окупляться початкові інвестиційні витрати
Альтернативні методи в оцінці ефективності інвестиційних проектів	
Стратегічна чиста приведена вартість (SNPV – Strategic Net Present Value)	Сукупність двох компонент: чистої приведеної вартості та сукупної премії реальних опціонів
Скоригована приведена вартість (APV – Adjusted Present Value)	Сума теперішньої вартості майбутніх та додаткових грошових потоків у вигляді економії на податкових платежах
Економічна додана вартість (EVA – Economic Value Added)	Відображає величину доданої вартості до ринкової вартості підприємства і оцінку ефективності діяльності підприємства
Грошова додана вартість (CVA – Cash Value Added, RCF – Residual Cash Flow)	Різниця між розрахунковою і балансовою вартістю акціонерного капіталу
Ринкова додана вартість (MVA – Market Value Added)	Різниця між ринковою оцінкою капіталу та початково інвестованим в компанію капіталом
Рентабельність інвестицій по грошовому потоку (CFROI – Cash Flow Return on Investment)	Відношення скоригованого на інфляцію грошового потоку від операційної діяльності до скоригованого на інфляцію розміру інвестицій
Грошова рентабельність інвестованого капіталу (CROCI – Cash Return on Capital Investe)	Вимірює грошовий прибуток компанії як частину фінансування, необхідного для їх створення
Реальний опціон (ROV – Real option)	Контракт, який дає право купити чи продати базовий актив у вигляді реального проекту за заздалегідь встановленою ціною протягом деякого наперед встановленого проміжку часу.

Висновки з проведеного дослідження. Під час проведення дослідження було встановлено, що тільки одночасне використання при оцінці ефективності інвестиційних проектів статичних, динамічних і альтернативних методів дасть можливість отримати достовірну оцінку інвестиційного бізнес-планування та найбільш повно оцінити фактори, що впливають на інвестиційний проект і ефект від його реалізації.

Таким чином, застосування бізнес-планування інвестиційних проектів та вищезначених методів з комплексом оціночних показників може стати запорукою підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства та підвищення інвестиційної привабливості, але досліджені методи потребують адаптації до умов української економіки, що потребує подальших досліджень, і в перспективі дасть

змогу вибрати для реалізації ефективніший інвестиційний проект.

Список літератури.

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua/>
2. Новик Л.И. Эффективность бизнес-планирования инвестиционных проектов на предприятиях гостиничного хозяйства / Л.И. Новик // Экономика Крыма. – 2011. – № 2. – С. 201–204.
3. Бланк И.О. Инвестиционный менеджмент: підручник / И.О. Бланк. – К. : Лібра, 2006. – 552 с.
4. Губанова Е.В. Развитие методов оценки эффективности бизнес-планов инвестиционных проектов / Е.В. Губанова // Вестник Калужского университета. – 2013. – № 3–4. – С. 30–37.
5. Кориунова Е.М. Бизнес-план инвестиционного проекта: учеб. пособие / Е.М. Кориунова, Н.А. Малинина, К.В. Малинина, СПб гос. архит.-строит. ун-т. – СПб., 2011. – 135 с.
6. Мамчин Р.О. Теоретичні засади бізнес-планування в торговельному підприємстві / Р.О. Мамчин, Н.Г. Міценко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2011. – № 720 : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 203–210.
7. Порядок та критерії оцінки економічної ефективності проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.12р. № 684. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/684-2012-%D0%BF>
8. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств, затверджені наказом Міністерства економіки України від 06.09.2006 № 290. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>.
9. Методика проведення державної експертизи інвестиційних проектів, затверджена наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.03.2013 № 243. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>.
10. Методика визначення економічної ефективності витрат на наукові дослідження і розробки та їх впровадження у виробництво, затверджена Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції та Міністерства фінансів України від 26.09.2001 № 218/446. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>.

References (transliterated).

1. Ofitsiynyy sayt Derzhavnoyi sluzhby statystyky Ukrainy. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://ukrstat.gov.ua/>
2. Novik L.I. *Effektivnost' biznes-planirovaniya investitsionnykh projektov na predpriyatiyakh gostinichnogo khozyaystva* / L.I. Novik // *Ekonomika Kryma*. – 2011. – № 2. – P. 201–204.
3. Blank I.O. *Investitsiynnyy menedzhment: pidruchnyk* / I.O. Blank. – Kyiv: Libra, 2006. – 552 p.
4. Gubanova E.V. *Razvitie metodov ocenki jeffektivnosti biznes-planov investitsionnykh projektov* / E.V. Gubanova // *Vestnik Kaluzhskogo universiteta*. – 2013. – No 3–4. – P. 30–37.
5. Korshunova E.M. *Biznes-plan investitsionnogo proekta: ucheb. posobie* / E.M. Korshunova, N.A. Malinina, K.V. Malinina, SPb gos. arhit.-stroit. un-t. – Sankt-Peterburg, 2011. – 135 p.
6. Mamchyn R.O. *Teoretychni zasady biznes-planuvannya v torhovel'nomu pidpriyemstvi* / R.O. Mamchyn, N.H. Mitsenko // *Visnyk Natsional'noho universytetu "Lvivs'ka politekhnika"*. – 2011. – No. 720 : *Menedzhment ta pidpriyemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennya i problemy rozvytku*. – P. 203–210.
7. Poryadok ta kryteriyi otsinky ekonomichnoyi efektyvnosti proektnykh (investitsiynnykh) propozyziy ta investitsiynnykh proektiv, zatverdzhenny postanovoyu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 18.07.12r. No. 684. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/684-2012-%D0%BF>
8. Metodichni rekomendatsiyi z rozroblennya biznes-planu pidpriyemstv, zatverdzheni nakazom Ministerstva ekonomiky Ukrainy vid 06.09.2006 No. 290. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.me.gov.ua>.
9. Metodyka provedennya derzhavnoyi ekspertyzy investitsiynnykh proektiv, zatverdzhena nakazom Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy vid 13.03.2013 No. 243. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.me.gov.ua>.
10. Metodyka vyznachennya ekonomichnoyi efektyvnosti vytrat na naukovi doslidzhennya i rozrobky ta yikh vprovadzhennya u vyrobnytstvo, zatverdzhena Nakazom Ministerstvo ekonomiky ta z pytan' yevropeys'koyi intehratsiyi ta Ministerstva finansiv Ukrainy vid 26.09.2001 No. 218/446. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.me.gov.ua>.

Надійшла (received) 28.09.2017

Бібліографічні описи / Библиографические описания / Bibliographic descriptions

Ефективність бізнес-планування інвестиційних проектів в сучасних умовах розвитку України / О. В. Сиром'ятникова // Вісник НТУ “Харківський політехнічний інститут” (економічні науки). – Х.: НТУ „ХПІ”. – 2017. – № 45(1266). – С. 107-111 . Бібліогр. 10 назв. – ISSN 2519-4461.

Эффективность бизнес-планирование инвестиционных проектов в современных условиях развития Украины / О. В. Сыром'ятникова // Вестник НТУ “Харьковский политехнический институт” (экономические науки). – Х.: НТУ „ХПИ”. – 2017. – № 45(1266). – С. 107-111 . Библиогр.: 10 названий. – ISSN 2519-4461.

Efficiency business planning of investment projects in modern terms of development of Ukraine / O. V. Syromiatnykova // Bulletin of NTU "Kharkiv Polytechnic Institute" (economic sciences). – Kharkiv.: NTU "KhPI". – 2017. – № 45(1266). – P. 107-111 . Bibliogr.: 10 names. – ISSN 2519-4461.

Відомості про авторів / Сведения об авторах / About the Authors

Сиром'ятникова Оксана Валеріївна – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», старший викладач кафедри економічного аналізу та обліку; тел.: (050) 902–50–34; e–mail: sova3009@gmail.com

Сыром'ятникова Оксана Валерієвна – Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт», старший преподаватель кафедры экономического анализа и учета тел.: (050) 902–50–34; e–mail: sova3009@gmail.com

Syromiatnykova Oksana Valerіїvna – National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Senior Lecturer of the Department of Economic Analysis and Accounting; tel.: (050) 902–50–34; e–mail: sova3009@gmail.com.